

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

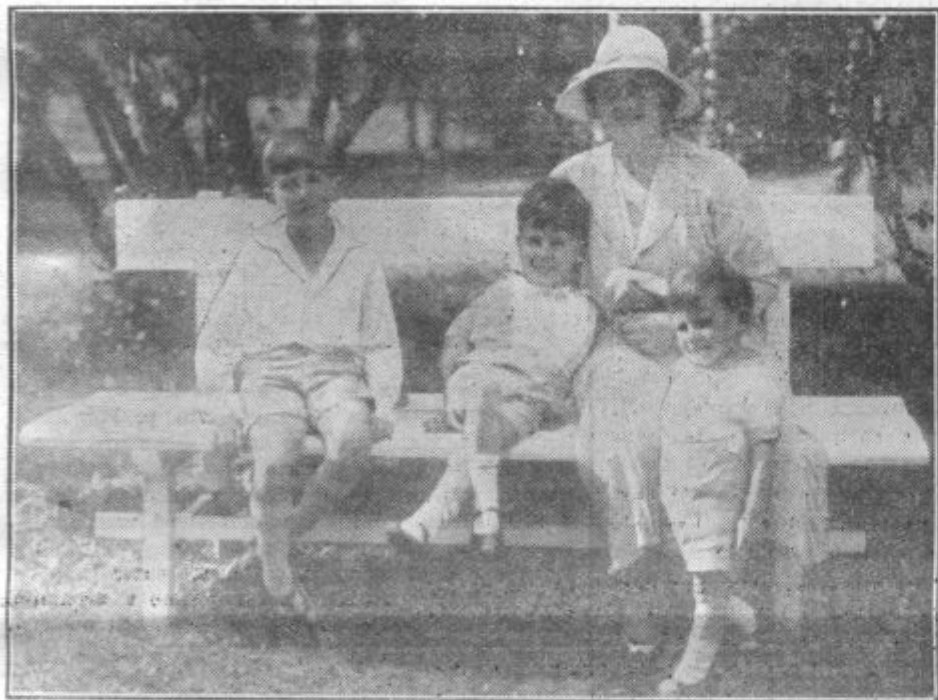
DOMOVINI

Leto VII.

V Ljubljani, dne 3. decembra 1931.

49. številka

Nj. Vel. kraljica Marija s tremi kraljeviči

Slika je mičen spomin na bivanje kraljeve rodbine na Bledu in nam kaže rodbinsko srečo naše kraljeve hiše v zdravih in krepkih kraljevičih. Na levi sedi prestolonaslednik Peter, poleg njega drugorojeni kraljevič Tomislav, pred kraljico pa se smeplja najmlajši Andrej.

Novi poslanik Jugoslavije v Pragi

Naslednik ministra dr. Alberta Kramerja, naš novi praški poslanik dr. Prvislav Grisogono, je bil 19. t. m. v sprejemni avdienci pri prezidentu ČSR g. Masaryku. Slika predstavlja poselnika, ko v spremstvu čl. šefa protokola g. Strimpla stopa ob častni četi na Hradčinu

Nadškof dr. Frančišek Sedej

Sivolasi goriški nadškof ni mogel prenesti krivičnega udarca in je mesec dni po svoji odstavitvi umrl

Preteklo soboto popoldne okrog 17. ure je umrl bivši goriški nadškof dr. Frančišek Sedej.

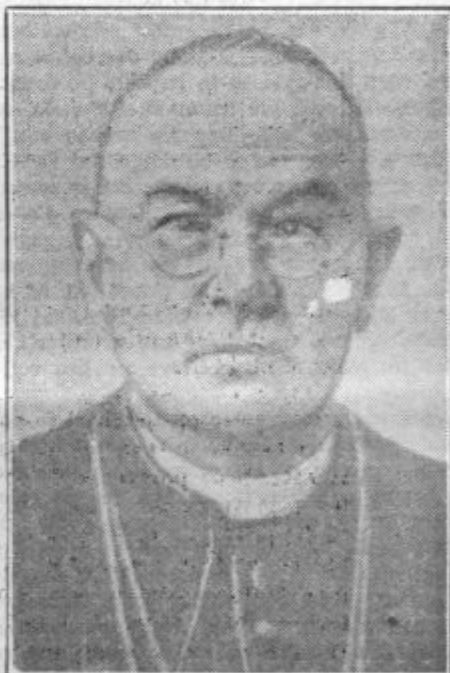
Ni še potekel mesec dni, odkar je goriškega nadškofa zadel najhujši udarec, da je moral podati ostavko na svoje mesto, ki ga je opravljal že več kot 25 let. Svoja zadnja leta se je starček boril za svoje zdravje, toda bolj ko vse ostale življenjske skrbi ga je mučila žalostna usoda

slovenskega ljudstva v Julijski Krajini, ki je imejo v njem svojega zadnjega zaščitnika.

Nadškof Sedej je bil sin planin, jeklenega značaja in dobrega srca. Enako so ga ljubili tako Furlani kakor lastni goriški rojaki. Njegova duševna trdnost in narava sta mu pripomogla, da je doživel 77 let in da je še celo v svojih zadnjih letih mogel prenašati najtežje breme. Ni ga strla skrb za slovensko ljudstvo; morda bi še nadalje znal braniti in voditi goriške vernike. Strla pa ga je zavest, da sam Vatikan več ne želi, da bi še nadalje upravljal goriški nadškofijo. To je tako grozno vplivalo nanj, da je izgubil odporno silo ter podlegel starosti in bolezni.

Komaj par tednov je šele od fragilnega padca sivolasnega nadškofa, a že so se pokazale prve strašne posledice novega vodstva v goriški nadškofiji. Duhovniki romajo v zapore in nalagajo se jim kazni kakor navadnim zločincem. Dr. Sedej je vse to videl in čutil, kakor da bi njega samega zadelo. Krivice, ki so zatele slovensko ljudstvo v Julijski Krajini, so strle starčka, slabotnega po zdravju in letih, a toliko bolj silnega po duhu in značaju.

Goriški nadškof dr. Frančišek Sedej se je rodil v Cerknem 10. oktobra 1854. Studiral je v Gorici, kjer je bil posvečen v duhovnika 26. avgusta 1877. Leta 1898. ga je kardinal Missia imenoval za stolnega kanonika in dekana v Gorici. Osem let nato je bil imenovan za nadškofa. Letos je 25. marca praznoval 25 letnico svojega škofovanja. Nekako pred štirimi tedni je bil prisiljen, da je podal ostavko na svojo službo kot žrtev novega sporazuma med Vatikanom in fašizmom.

Nenadna smrt dveh uglednih trgovcev in prosvetnih delavcev

V Kranju je preminul prejšnji torek ugledni trgovec g. Janko Sajovic. Njegovo delo za narodovo prosveto je bilo zelo obširno. Takoj, ko je stopil v javnost, se je pričel udeleževati v Narodni čitalnici, kjer je skozi desetletja nastopal na odru kot igralec in režiser, istočasno pa je vneto sodeloval pri ustanovitvi Sokola, čigar 35letni obstanek je najtesneje zvezan z njegovim delom, — saj mu je bil dolgoletni večkratni starešina, prednjak in načelnik. Bil je soustanovitelj gorenjske sokolske župe, katere starešina je bil do letošnje pomladi, ko je v pojmovanju pravega bratstva podal ostavko na svoje mesto. Ni bilo sokolskega zleta, niti prireditve, na kateri ne bi bil med najpožrtvovalnejšimi, saj je dal na razpolago vse organizatorske zmožnosti, svoje globoko tehnično znanje, svojo dobro voljo in svoj denar.

Popolnoma enakovreden spomenik si je postavil pokojni tovariš Janko s svojim udeleževanjem pri gasilstvu. Bil je večletni načelnik in zdaj častni načelnik Gasilskega in reševalnega društva Kranj, predsednik njegove godbe, ustanovitelj in 15 let načelnik Gasilske župe kranjske, ki jo je dvignil z ustanovitvijo nešteti novih društev na ono višino, ki ji komaj najdemo primerja v zgodovini drugih gasilskih žup. Sam tehnično odlično sposoben je tudi tod vzgajal vrsto odličnih načelnikov, ki so dovoljno jamstvo za uspešen nadaljnji razvoj po njem utemeljenega dela. Od leta 1907. je bil eden najdelavnejših članov občinskega odbora vse do l. 1927., ko je odklonil v svoji skromnosti ponovno kandidacijo v prilog drugih. Kot dolgoletni član upravnega sveta Mestne hranilnice, njen pisarniški ravnatelj ter večletni predsednik si je stekel neveljavnih zaslug za ta prvi denarni zavod na Gorenjskem.

Z ranjnim Jankom je izgubil Kranj in vsa Gorenjska največjega poštenjaka, najpopularnejšega družabnika ter najradodarnjšega dobrotnika in najzvestejšega nacionalnega delavca. Pričnanje za svoje nesebično delo je prejel ponovno v najvišjega mesta. Gorenjska in vsa naša javnost mu bo ohranila časten spomin.

V sredo 25. novembra zvečer je na Vranjskem nenadoma preminul veletrgovec gospod

Fran Oset ml. v starosti 39 let. S pokojnikom lega v grob narodno zaveden mož in izredno soliden trgovec, ki je užival velik ugled v Savinjski dolini. Zlasti je bil priljubljen med hmeljarji. Bil je dobrotnik revežev in član raznih narodnih društev, zlasti pa se je z vneto udeleževal kot Sokol in kot lovec. Svetovna vojna mu je zrahljala živce. To je povzročilo njegovo prezgodnjo smrt. Pokojniku bomo ohranili nad vse časten spomin, spoštovani rodbini naše iskreno sožalje!

Petindvajsetletnica smrti Simona Gregorčiča

Te dni je poteklo pet in dvajset let, kar je v Gorici umrl Simon Gregorčič, pesnik in slovenski duhovnik, »goriški slavec«. Gregorčič je ena tistih osebnosti našega starejšega pesništva, katerih pesmi niso izzvale samo cele vrste pesniških učencev, temveč so za trajno zaživele z dušo in življenjem naroda. Gregorčičevo življenjsko delo pomeni v naši književnosti ob zatonu prejšnjega stoletja eno najbolj živih dejanj. Gregorčič bo ostal trajna lastnina slovenske kulture in naroda: kot pesnik, kot duhovnik in kot človek.

Počastitev spomina narodnega delavca

Preteklo nedeljo so naša narodna akademska društva dostojno počastila spomin pred mesecem v Trstu umrlega dr. Edvarda Slavika, velikega rodoljuba, narodnega in javnega delavca. Že pred vojno je deloval pokojnik na ožjem

političnem polju v Trstu. In to njegovo narodno delo je bilo takšno, da so ga spoštovali tudi nasprotniki. Pravičnost in značajnost, glavni pectzi njegove močne osebnosti, sta se očitovali v tem pogledu. Vedno se je odločno upri vsaki krivici in, ko je gorel Narodni dom v Trstu, tudi ni molčal. Nihče ni mogel ugovarjati njegovim neizpodbitnim besedam. Vojna je druge razkropila po sili in prosti volji, on je ostal. Priznati moramo, da je dr. Slavik v teh časih zrastel v orjaka. Moč duha, njegova odločnost, mir, so zmagovali. Šel je skozi trdo življenjsko šolo, zato je vztrajal tudi pozneje v še težjih priklakah.

Pater Hugolin Sattner 80 letnik

Preteklo soboto je preteklo 80 let, ko se je rodil v Kandiji pri Novem mestu p. Hugolin Sattner, starosta slovenskih glasbenikov. Vsa Slovenija je z navdušenjem, pa tudi z globoko hvaležnostjo proslavila jubilej zaslužnega glasbenika iskreno želeč, da bi doživel od vseh spoštovani slovenski glasbenik še mnogo srečnih let. V slovenski zgodovini pa bo ime patra Hugolina Sattnerja za vse čase napisano z zlatimi črkami.

Jubilej odličnega pevca

Starosta slovenskih pevcev g. Oton Pelan, upokojeni blagajniški ravnatelj OUZD v Ljubljani, je slavil te dni 75letnico rojstva. Je Ljubljčan od nog do glave, ponosen na svoje rodno mesto, katerega napredek zasleduje z največjim zanimanjem. Ta velezaslužni slovenski pevec se je prav do poslednjih let udeleževal v našem pevskem življenju. Kot deček je vstopil v frančiškanski zbor, ki je imel takrat sopraniste in altiste dečke, tenorji in basi pa so bili najodličnejši ljubljanski pevci. Že l. 1875. pa je stopil v čitalniški pevski zbor ter mu ostal zvest do njegovega razida pozimi 1890. V čitalniškem zboru je bil najvestnejši pevec, duša zbora, njegov poslednji tajnik in blagajnik. Preostalo zborovo premoženje je izročil takrat Ciril-Metodovi družbi in dolgo časa se ni mogel potolažiti, da je zbor prenehal. 1896 je vstopil v pevski zbor Glasbene Matice, v katerem ni zamudil do poslednjih let prav nobene pevske vaje.

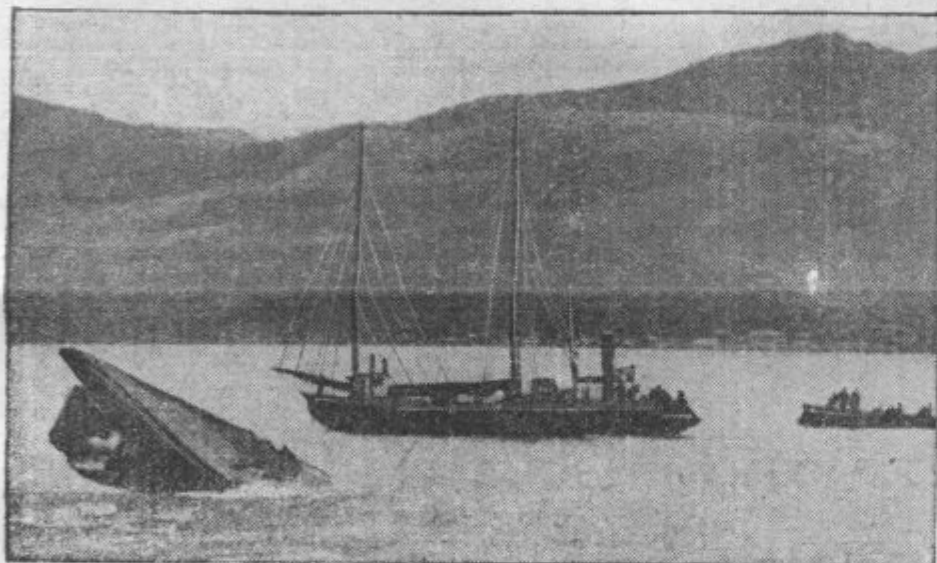
Pelana kot pevca je poznala vsa Slovenija. Posebno se je proslavil kot član najboljših kvartetov. Želimo mu, da bi še dolgo pel zdrav in čil.

Za vsakogar je zidana jetnišnica

Bana Ressa Leavitta, svaka predsednika Zedinjenih držav, so nedavno aretirali, ko je stopil iz neke delikatne trgovine z 11 steklenicami žganja. Sicer se je zagovarjal, da so mu v trgovini pomotoma zavili alkohol, vendar je moral položiti 250 dolarjev kavcije, da so ga izpustili.

Londonsko najvišje sodišče je zavrnilo pritožbo na 12 mesečno ječo obsojenega ladijskega magnata lorda Kysanta in 69 letni mož je moral takoj nastopiti svojo kazen. Če se bo dobro obnašal v tem času, mu bodo kazen znižali za tri mesece.

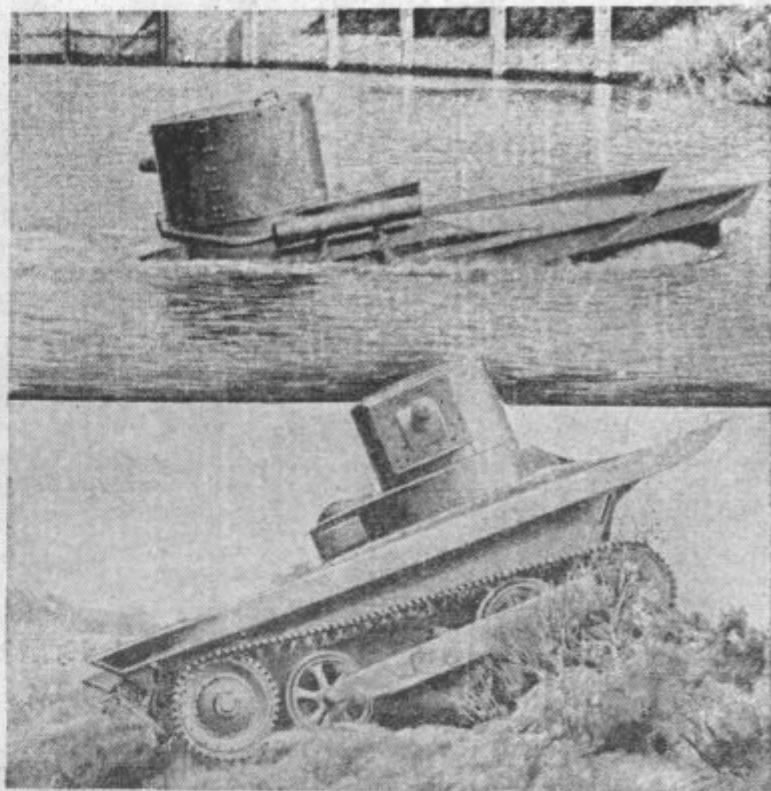

Konec Wilkinsove podmornice

Podmornico »Nautilus«, s katero je skušal Amerikanec Wilkins pod ledom priti do severnega tečaja, so te dni potopili pred mestom Bergen na Norveškem.

Povodni tank

V svetovni vojni so se izkazali tanki kot izvrstno orožje, ki je dostikrat odločilno poseglo v potek vojnih operacij. Tanki slove po tem, da zanje ni nobenih ovir v terenu. Na skalnatih tleh, po ravnem ali v bregovih, na gladkem in v šumah, povsod so enako okretni. Le ene ovire tank ni mogel premagati — vode. Ta tankov nedostatek je bil huda napaka, ki se je dostikrat bridko občutila. Najnovejši tanki pa so zdaj premagali tudi vodo.

Slika desno:

Novi inspektor ruske vojske

R. A. Muklevič, dosedanji načelnik pomorske vojne sile, se imenova za vrhovnega inspektorja celotne rdeče armade.

Slika desno:

Dr. Hugo Stoltzenberg v svoji delavnici. Hamburški kemik Stoltzenberg, v čigar tovarni je bila 1928 strašna eksplozija, je izdal v samozaložbi knjigo z naslovom »Navodila za izdelavo netrastropov«. Nemško notranje ministrstvo je knjigo zaplenilo, ker vsebuje recepte za izdelavo strupenih plinov.

Slika levo:

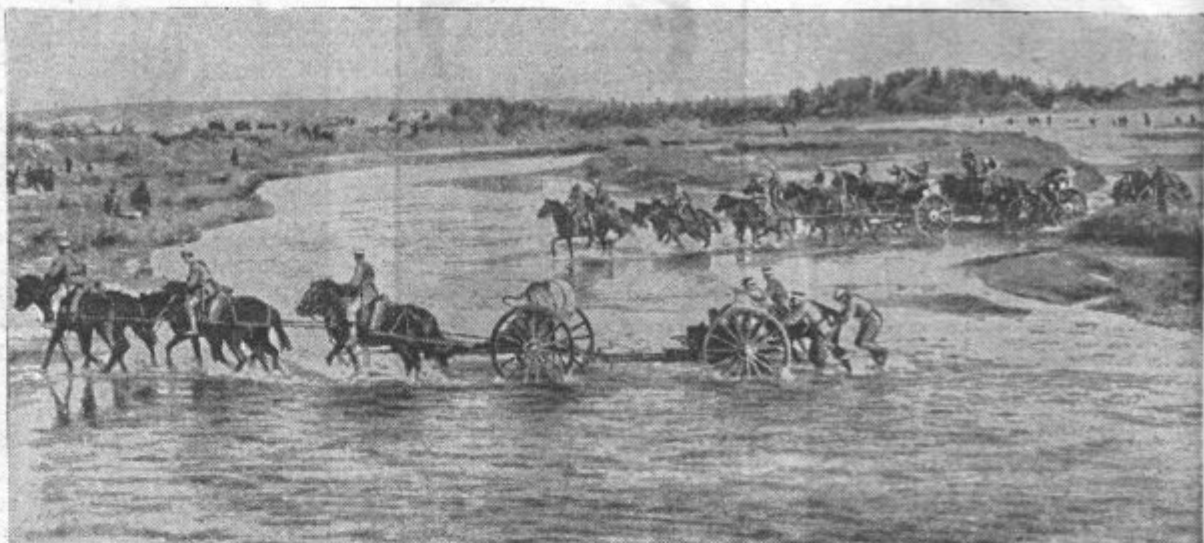
Strašna nesreča v angleškem rudniku

V Doncasteru (v grofiji York na Angleškem) se je zgodila v tamošnjem rudniku strašna eksplozija, ki je zahtevala življenje 47 rudarjev. 16 rudarjev je težko ranjenih, 5 pa jih ne morejo najti in je le malo upanja, da bi jih rešili.

Dogodki na Daljnem vzhodu

General Čankajšek,
vrhovni poveljnik kitajske vojske

Prehod japonskega topništva čez reko Nonni, ob kateri so se vršili srčiti boji

Japonsko vojaštvo straži most pri Čičikarju ob Nonni

Oddelek japonskih vojakov straži kolodvor

Japonska dijaška kompanija pozdravlja cesarja pred njegovo palačo v Tokiju

Slika levo:

Po vsej ogromni kitajski državi je povzročil japonski vpad v Mandžurijo velik odpor. Po vseh mestih se širi propaganda za bojkot japonskega blaga — edino sredstvo, ki je preostalo Kitajski. Slika kaže kitajskega cestnega govornika, ki poziva množico na bojkot